

การเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

การเกษตรกาแฟดอยช้าง

Strengthening cultural tourism networks of Doi Chaang Coffee Agricultural Community Enterprise Group

ดำเนิน ปัญญาพองใส

Damnern Punyapongsai

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เชียงราย

dam_nerndn@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. การจัดการเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจกาแฟดอยช้าง 2. การเสริมสร้างเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจกาแฟดอยช้าง 3. การนำเสนอรูปแบบเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจกาแฟดอยช้าง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้ คือการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มย่อยโดยใช้ชุดกิจกรรม เพื่อให้เห็นปัญหาและแนวทางแก้ไข การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาที่ควบคู่ไปกับการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ความรู้ที่เป็นผลจากการจัดการความรู้ในระดับชุมชนด้านการศึกษาเชิงสำรวจ ข้อมูลและวิธีการใช้ประโยชน์ของการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟดอยช้าง ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน 2. การเสริมสร้างเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจกาแฟดอยช้าง โดยความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นภาคีเครือข่ายในการผลิตและจัดการความรู้เรื่องการผลิต การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ พื้นฟูศิลปวัฒนธรรมที่มีในท้องถิ่น การพัฒนาแบบผสมผสานแหล่งความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น 3. การนำเสนอรูปแบบเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจกาแฟดอยช้าง ทำให้ได้แหล่งความรู้ใหม่ที่สำคัญที่นำไปสู่กระบวนการสร้างชุมชนให้มีรายได้ แล้วนำข้อมูลวิเคราะห์แยกพิจารณาถึงจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค รวมทั้งการวิเคราะห์การพัฒนา ด้านรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

คำสำคัญ: การท่องเที่ยว; วัฒนธรรม; วิสาหกิจชุมชน

Abstract

The objectives of this article are : 1. Network management of Doi Chaang Coffee Enterprise Group 2. Strengthening the network of Doi Chaang Coffee Enterprise Group 3. Presentation of the network model of Doi Chaang Coffee Enterprise Group. This research is a qualitative and participatory action research. used tools are interviews and small group discussions using a series of activities. to see problems and solutions performance in development activities in parallel with research The results showed that

Body of knowledge as a result of knowledge management at the community level in survey studies Information and utilization methods of building a cultural tourism network of Doi Chaang Coffee Farming Community Enterprise Group. Promote the strength of the community. 2. Strengthening the network of Doi Chang Coffee Enterprise Group by cooperation between entrepreneurs There is an exchange of knowledge with each other as a network partner in the production and management of production knowledge. adoption of technology Revitalize local arts and culture Integrated development of knowledge sources local wisdom. 3. Presentation of the network model of Doi Chaang Coffee Enterprise Group resulting in a new source of important knowledge that leads to the process of building an income community Then take the data to analyze separately considering strengths and weaknesses. opportunities and obstacles as well as an analysis of the development of cultural tourism patterns.

Keywords: travel; culture; community enterprise

บทนำ

อำเภอมะสรวย ตั้งอยู่ถนนเชียงราย-เชียงใหม่ ในบริเวณตำบลแม่สรวย ซึ่งห่างจากจังหวัดเชียงราย ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ 50 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าไม้ มีที่ราบ

ระหว่างภูเขา อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลเฉลี่ยประมาณ 437 กิโลเมตร มีอาณาเขต ดังนี้ ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย และอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอแม่ลาว อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอไชยปราการ และอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ (ราชกิจจานุเบกษา ร.ศ.124.เล่มที่ 22. 950) มีคำขวัญว่า “ดอยช้างสูงเด่น ร่มเย็นพระธาตุจอมแจ้ง แหล่งชาววี ประเพณีสูงค่า งามสง่าศาลสมเด็จพระเจ้า ชิงเผ็ดรสดี สตรีงามน้ำใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”

ปัจจุบันเครือข่ายการตลาดของกาแฟได้ขยายไปทั่วโลก ทำให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตและส่งออกกาแฟเป็นอันดับต้น ๆ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของสินค้าไทยไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก การเสริมสร้างเครือข่ายถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการตลาด การสร้างเครือข่ายธุรกิจเป็นการปรับเทคนิคและกลยุทธ์ใหม่ ซึ่งจะสร้างพลังให้การดำเนินธุรกิจให้เกิดเครือข่ายทางธุรกิจที่หลากหลาย สามารถเชื่อมโยงด้านการตลาด ด้านราคาและแหล่งผลิตสินค้า เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (พนารัช ปรีดาภรณ์และสุภาวดี เหล่าฤทธิ์รัตน์. 2563. 2)

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมพบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประกอบด้วย 1. ด้านศักยภาพในการดึงดูดใจในด้านการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ด้านวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ในงานประเพณีส่วนใหญ่เป็นทางพุทธศาสนา การประกอบพิธีกรรมสืบทอดกันมาจากการอดีตถึงปัจจุบัน และมีกิจกรรมเสริมเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและน่าสนใจ และความงามทางศิลปวัฒนธรรม เช่น การแต่งกาย ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น การแสดงและการละเล่น 2. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน โดยหน่วยงานต่าง ๆ รวมกันให้การสนับสนุน และจัดการด้านนโยบาย งบประมาณ และบุคลากร เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว 3. การบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว การรักษาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและปรับปรุงสภาพแวดล้อมเป็นอย่างดี จึงมีการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับกิจกรรมและการดำเนินงานต่าง ๆ ในรูปของการให้ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและชุมชนที่อยู่ (ขวัญกมล ดอนขวาและคณะ. 2555.บทคัดย่อ) เสรี พงศ์พิศ ได้กล่าว ว่า หลักการของวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน ถือเป็นพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจของประเทศและส่งเสริมให้กลุ่มธุรกิจชุมชนที่ยังไม่มีความพร้อมในการทำธุรกิจ ให้

สามารถพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็ง มีลักษณะสำคัญของวิสาหกิจชุมชน 7 ประการ คือ 1. ชุมชนเป็นเจ้าของและดำเนินงานเอง โดยอาจมีคนนอกมีส่วนให้ความร่วมมือช่วยเหลือ 2. ผลผลิตเกิดจากการใช้ทรัพยากร และกระบวนการจัดการการผลิตภายในชุมชน 3. ชุมชนเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ธุรกิจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนในกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม 4. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพื้นฐานผสมผสานเข้ากับความรู้ภูมิปัญญาสากล 5. ดำเนินงานแบบบูรณาการและเชื่อมโยงกิจกรรม ลักษณะผนึกกำลังและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน 6. กระบวนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นหัวใจหลัก 7. เน้นการพึ่งพาตนเองเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก และสำคัญที่สุด (เสรี พงศ์พิศ. 2546. 2)

บทความวิจัยนี้นำเสนอที่จะศึกษาแผนการเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเกษตรกาแพดอยช้าง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เชิงสร้างสรรค์ โดยชุมชนมีส่วนร่วม ความสำเร็จด้านการท่องเที่ยว ตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวด้านการเกษตรและด้านวัฒนธรรม มุ่งส่งเสริมการพัฒนาท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ให้เกิดความเชื่อมโยงเส้นทางในภูมิภาค และการปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีวิตของชุมชนใหม่เชิงสร้างสรรค์เพื่อมีการจัดระบบให้การบริการที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจกาแพดอยช้าง
2. เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจกาแพดอยช้าง
3. เพื่อการนำเสนอรูปแบบเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจกาแพดอยช้าง

การทบทวนวรรณกรรม

ได้อธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การทบทวนวรรณกรรม มีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วยและศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะนำเสนอเป็น 5 ประเด็น

1. แนวคิดการพัฒนาเครือข่ายธุรกิจ การพัฒนาเครือข่ายธุรกิจเป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับ การสร้างธุรกิจเป็นการปรับเทคนิคและกลยุทธ์ใหม่ ซึ่งจะช่วยสร้างพลังให้เกิดเครือข่ายทาง

ธุรกิจที่หลากหลาย สามารถเชื่อมโยงด้านการตลาด ด้านราคา และแหล่งสินค้า เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพ
ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (พนารัช ปรีดาภรณ์และสุภาวดี เหล่าฤทธิรัตน์. 2563. 3)

2. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวที่เน้นกิจกรรมที่มีการ
นำเสนอให้นักท่องเที่ยวได้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกชุมชนที่
เป็นเอกลักษณ์ การประกอบอาชีพ รวมถึงการนำเสนอโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนสถาน ซึ่ง
เป็นที่เคารพนับถือของชุมชน (สมเกียรติ ชัยพิบูลย์. 2551. 4)

3. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ การ
ท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการเกษตรเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวหลัก สามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว
มีเป้าหมายหลักเพื่อเป็นการสร้างรายได้แก่เกษตรกรในชุมชน ให้ผู้คนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการ
พัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

4. แนวคิดเรื่องวิสาหกิจชุมชน ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารที่สำคัญแห่งหนึ่ง
ของโลก มีความได้เปรียบของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถติดต่อเชื่อมโยงกับภูมิภาคต่าง ๆ ส่งผลให้
ประเทศไทย มีศักยภาพในการพัฒนาไปสู่ความเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน และการคมนาคม
ขนส่งเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เทิดชาย ช่วย
บำรุง. 2553.2)

5. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเสริมสร้างเครือข่ายและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพราะการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ถือเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญ เพื่อชื่นชมสิ่งที่แสดงให้เห็น
ถึงความเป็นวัฒนธรรม เช่น ปราสาท พระราชวัง วัด โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณี วิถีการ
ดำเนินชีวิต ศิลปะทุกแขนง และสิ่งต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองที่มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับ
สภาพแวดล้อม (นิคม จารุมณี. 2536 .1-7)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย การจัดการเครือข่าย การเสริมสร้างเครือข่าย และรูปแบบการ
สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแพดอยช้าง ดังนี้ 1.
การจัดการเครือข่าย คือ การจัดการตามที่กลุ่มความร่วมมือของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแพ
ดอยช้างที่มีเครือข่ายธรรมชาติ 2. การเสริมสร้างเครือข่าย คือ เป็นการร่วมตัวกันในกลุ่มผู้ปลูกกาแพ

ดอยช้าง มีความประสงค์จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ทุกคนในชุมชนที่เป็นเจ้าของกิจการกาแฟ และที่พักร้านคีนแบบโฮมสเตย์เป็นเจ้าของวิสาหกิจได้รับประโยชน์ร่วมกัน สามารถกำหนดราคา ผลิตภัณฑ์กาแฟด้วยตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพ่อค้าคนกลาง ได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐและเอกชน 3. รูปแบบการสร้างเครือข่าย คือ รูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจการเกษตรกาแฟดอยช้าง เป็นรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวที่องค์กรต่าง ๆ สามารถนำรูปแบบเครือข่ายของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟดอยช้าง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงการปฏิบัติการมีส่วนร่วม โดยใช้วิธีการลงพื้นที่สำรวจ การเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟดอยช้าง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟดอยช้าง การบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตกาแฟดอยช้าง เป็นการร่วมตัวกันในกลุ่มผู้ปลูกกาแฟดอยช้าง มีความประสงค์ที่จะจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ทุกคนในชุมชนดอยช้างเป็นเจ้าของวิสาหกิจได้รับประโยชน์ร่วมกัน แต่ยังไม่ชัดเจนเนื่องจากการผลิตทำในภายในครอบครัวและเครือญาติ จึงไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะรวมตัวกันเป็นเครือข่ายที่ชัดเจน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และกรรมวิธีในการผลิตกาแฟด้วยกัน จากการสัมภาษณ์และสังเกตพบว่า กลุ่มผู้ผลิตกาแฟมีเจตคติในการแบ่งปันประสบการณ์ในการผลิตและพัฒนาการตลาด แต่ยังสงวนความคิดในการรวมตัวกันเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อผลประโยชน์ในการปกป้องธุรกิจของตนและกลุ่มวิสาหกิจ พร้อมยังไม่ขอรับคำปรึกษาจากหน่วยงานภาครัฐเท่าที่ควร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า การเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟดอยช้าง การบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตกาแฟดอยช้าง เป็นการร่วมตัวกันในกลุ่มผู้ปลูกกาแฟ หน่วยงานทำการตรวจประเมินองค์กร แสดงหลักฐานสำคัญ เช่น งบการเงิน เอกสารทางบัญชี การแสดงรายละเอียดโครงสร้างองค์กร การจดทะเบียน องค์กร มีความ

ประสงค์ที่จะจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ทุกคนในชุมชนดอยช้าง เป็นเจ้าของวิสาหกิจ ได้รับ
ประโยชน์ร่วมกัน สามารถกำหนดราคาผลิตภัณฑ์กาแฟด้วยตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพ่อค้าคนกลาง อัน
จะนำมาซึ่งความยั่งยืนของธุรกิจกาแฟที่คำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคในอนาคต

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า การนำเสนอรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การดำเนินการค้าอย่างเป็นธรรม โดยเฉพาะราคาที่เป็นธรรมกับ
ผู้ผลิตกาแฟ โดยได้มีการสนับสนุนปัจจัยทุนให้กับเกษตรกรที่ยากไร้หรือด้อยโอกาส วิธีการช่วยเหลือ
เกษตรกรที่ด้อยโอกาสว่ามีการทำเป็นระบบเป็นเงินกู้ของกลุ่ม ทุนส่วนหนึ่งจะเป็นเงินกู้ โดยที่อาจจะ
ไม่มีดอกเบี้ย หรือว่าอาจจะมียอดดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ด้อยโอกาสให้มีทุน
เพียงพอ นับว่าได้รูปแบบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถสัมผัสได้และคงความเป็น
ธรรมชาติและเป็นที่สนใจของผู้มาเยี่ยมชม

อภิปรายผลการวิจัย

การจัดการเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟดอย
ช้าง ตำบลลาวี อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท กลุ่มผู้ผลิตกาแฟมีเจตคติในการแบ่งปันประสบการณ์
ในการผลิตและพัฒนาการตลาด ไม่ขอรับคำปรึกษาจากหน่วยงานภาครัฐเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นการ
ผลิตในครอบครัวและเครือญาติ จึงทำให้การรวมตัวกันในการจัดการเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่
บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

การเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟ
ดอยช้าง เป็นการร่วมตัวกันในกลุ่มผู้ปลูกกาแฟดอยช้าง หน่วยงานทำการตรวจประเมินองค์กร มี
ความประสงค์ที่จะจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ทุกคนในชุมชนดอยช้างเป็นเจ้าของวิสาหกิจ
ได้รับประโยชน์ร่วมกัน สามารถกำหนดราคาผลิตภัณฑ์กาแฟด้วยตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพ่อค้าคนกลาง

การนำเสนอรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจการเกษตรกาแฟ
ดอยช้าง รูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่องค์กรต่าง ๆ สามารถนำรูปแบบเครือข่าย
ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟดอยช้าง เช่น การสนับสนุนปัจจัยทุนให้กับเกษตรกรที่ยากไร้
หรือด้อยโอกาส วิธีการช่วยเหลือเกษตรกรที่ด้อยโอกาสว่ามีการทำเป็นระบบเป็นเงินกู้ของกลุ่ม ทุน

ส่วนหนึ่งจะเป็นเงินกู้ โดยที่อาจจะไม่มีดอกเบี้ย หรือว่าอาจจะมียอดดอกเบี้ยที่ต่ำเพื่อเป็นการช่วยเหลือ
เกษตรกรผู้ด้อยโอกาสให้มีทุนเพียงพอ และสามารถดำเนินการผลิตกาแฟได้

สรุป

สรุปในภาพรวมของบทความ เห็นว่าการเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็น
การบริหารจัดการของกลุ่มผู้ผลิตกาแฟที่มีการรวมตัวกัน มีความประสงค์ที่จะจดทะเบียนวิสาหกิจ
ชุมชน เพื่อให้ทุกคนในชุมชนด้อยช้างเป็นเจ้าของวิสาหกิจได้รับประโยชน์ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์และกรรมวิธีในการผลิตกาแฟด้วยกันและการเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีเป้าหมายการบริหารจัดการของกลุ่ม หน่วยงานทำการตรวจ
ประเมินองค์กร แสดงหลักฐานสำคัญ เช่น งบการเงิน เอกสารทางบัญชี การแสดงรายละเอียด
โครงสร้างองค์กร การจดทะเบียน องค์กร เพื่อให้ทุกคนในชุมชนเป็นเจ้าของวิสาหกิจได้รับประโยชน์
ร่วมกัน สามารถกำหนดราคาผลิตภัณฑ์กาแฟด้วยตนเอง มีความพึงพอใจและยอมรับได้กับสัดส่วน
ในการกำหนดราคาที่เป็นธรรม และสอดคล้องกับต้นทุนการผลิต อันจะนำมาซึ่งความยั่งยืนของธุรกิจ
มีรูปแบบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถสัมผัสได้และคงความเป็นธรรมชาติ เน้นความ
เป็นกันเองและเป็นการเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

การใช้ประโยชน์เชิงสร้างสรรค์ การจัดการเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชน ต้องมีการพึ่งตนเอง และรวมกลุ่มของผู้ประกอบการในเบื้องต้น แล้วอาศัยความ
ร่วมมือหรือสื่อกลางจากองค์การบริหารส่วนตำบลวาวี ได้สนับสนุนและทำเป็นนโยบายเร่งด่วนเชิง
สร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่าย การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย การจัดทำรูปแบบการจัดการ
เครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการจัดการเครือข่ายอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบคือการเสริมสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนการเกษตรกาแฟด้อยช้าง เป็นการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่สามารถ
เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการ กระบวนการเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของ
กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ความรู้กับการพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ การ

สร้างเครือข่าย การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว การสร้างนวัตกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และการศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวการเกษตรที่สำคัญ คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถนำไป
ประยุกต์ใช้กับวัฒนธรรมชุมชน โดยควรให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้ง
ต่อไปจะทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

References

- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2553). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร : พิมพ์
ลักษณ์.
- นิคม จารุมณี. (2536). *การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- เสรี พงศ์พิศ. (2546). *แผนชีวิตเศรษฐกิจชุมชน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ภูมิปัญญาไทย.
- กาญจนา-ศรinya แสงลัมสุวรรณ. (2551). *การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน*. รายงาน
วิจัย). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ขวัญกมล ดอนขวาและคณะ. (2555). *การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*.
รายงานการวิจัย. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- พนารัช ปรีดาภรณ์และสุภาวดี เหล่าฤทธิรัตน์. (2563). *การสร้างเครือข่ายธุรกิจที่มีศักยภาพ :
กรณีศึกษาเครือข่ายเครื่องนุ่งห่มและเสื้อผ้าในต่างประเทศ*. รายงานการวิจัย.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สมเกียรติ ชัยพิบูลย์. (2551). *การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : กรณีศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยว
ชุมชนนครชุม อำเภอมืองจังหวัดกำแพงเพชร*. รายงานการวิจัย. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกำแพงเพชร.